

LITERÁRNĚ – DRAMATICKÝ OBOR

Co děláme v literárně-dramatickém oboru

Učíme se:

Správně chodit

Pro každého člověka, pro jeho život a práci, je důležité zdravé držení těla. To umožní snadné dýchání, a tedy i rychlý a účelný pohyb a srozumitelnou řeč. Žáci si stále připomínají základní pohybovou abecedu – uvědomění si těžiště těla, jeho vznosné držení směrem vzhůru, volný, široce rozevřený hrudní koš, správnou polohu hlavy vůči ostatnímu tělu. Dobře „postavené“ tělo nám umožní dělat cokoliv.

Vyrovnat se s prostorem

Nikdo z nás nechodí po světě sám. Abychom jeden do druhého nenaráželi, nepřekáželi si a abychom došli tam, kam chceme, učíme žáky vnímat prostor kolem sebe a lidi v něm. Cítit šířku, výšku i hloubku světa kolem sebe – v rovině konkrétní i abstraktní.

Gestikulovat

Své rozhovory s ostatními často doprovázíme a komentujeme gesty, mimikou obličeje a někdy i pohybem celého těla. Učíme se používat mimiku, gestiku i velký pohyb těla účelně a záměrně. Nemást tělem. Pohybem charakterizujeme postavy, o kterých hrajeme divadlo. Dát celým tělem jasně najevo, co chceme říct.

Být někým jiným

Přes pohybová cvičení charakterizujeme postavy, o kterých hrajeme divadlo. Učíme se dát celým tělem jasně najevo, co chceme říct a kdo jsme. Učíme se záměrně ovládat svůj projev a systematicky budovat charakteristiku postavy.

Technicky správně mluvit

Učíme se mluvit tak, aby nám bylo dobře rozumět – správně dýchat, dobře pracovat mluvidly a pečlivě vyslovovat. Mluvit tak, aby nás bylo dobře slyšet, ať už stojíme vedle partnera, na kopci naproti a nebo vezíme v hluboké jámě. Učíme žáky reagovat hlasem na změnu prostoru, aby je bylo slyšet kdekoliv. Učíme se ale zvolit i správný tón řeči, aby nedocházelo k nedorozumění.

Fakticky dobře mluvit

Rozvíjíme slovní zásobu, popouštíme uzdu fantazii. Popisujeme věci kolem sebe, vymýšlíme si hodnověrné i fantastické příběhy, tvoříme slovy nové světy. Učíme žáky rozlišovat při jaké příležitosti mluvíme a jaká slova máme použít, aby se k příležitosti hodila.

Číst někomu a číst si

Čteme kvalitní dětskou literaturu a o přečteném si povídáme. Učíme se hodnotit přečtené, vyjádřit své pocity, porovnávat s jinými knihami. Čteme nahlas ostatním a učíme se při tom rozdělit text na kratší úseky a ty předat někomu dalšímu. Učíme se knihy chápat a užívat si je.

Recitovat

Myšlenky zvoleného básnického nebo prozaického textu se učíme předávat dál. Rozebrat si text pro sebe, pochopit ho, vytvořit si vlastní názor a ten dát najevo přednesem textu. A samozřejmě trénujeme paměť.

Vyjádřit názor a přijímat názory jiných

Často diskutujeme o své práci či o čteném či viděném v divadle nebo v kině. Vytváříme si svůj vlastní názor na věc a učíme se vnímat názory jiných. S tím souvisí i učit se přijímat kritiku vlastní práce – například při hodnocení veřejných vystoupení. Učíme se chválit dobře odvedenou práci a chválu přijímat.

Hrát divadlo

Společně připravujeme zvolenou předlohu pro plánované představení. Poznáváme práci dramaturga, režiséra, scénografa i herce „zevnitř“. Prací na inscenaci. Zkoušením situací, hledáním správného rozčlenění prostoru, výrazu herců, způsobu mluvy.

Spolupracovat a být odpovědný

LDO je kolektivní obor. Učíme žáky vycházet spolu ve dvojicích i ve větších skupinách. Spolupracovat, spolehnout se na druhého, když je to třeba, a sám svoji pomoc nabídnout. Učíme se myslet na jevišti na ostatní spoluherce. Pokoušíme se o společné bytí a společný prožitek z povedené akce – ať už je to jednoduchá dětská hra u nejmenších a nebo divadelní hra u nejstarších.

Tvořit a dotahovat věci do konce

Prací na recitačním vystoupení – ať už sólovém nebo kolektivním, divadelním či loutkovém představení se učíme cíleně využívat své nápady, dávat jim tvar a dokončovat je. Neutíkáme od rozdělané práce.

Vést ostatní

Každý žák je někdy veden učitelem či spolužákem a jindy sám vede druhé. Postupně se učíme vést vrstevníky při hraní dětských her, poskytovat jim své nápady, korigovat jejich nápady. Nejstarší žáci často pracují jako instruktoři na dětských táborech, vedou kroužky a nebo dílny při divadelních přehlídkách.

Chodit do divadla a vnímat umění jako přirozenou součást života

Často navštěvujeme se žáky divadelní představení. O viděných představeních si povídáme, zařazujeme je do kontextu vývoje divadla a současného umění vůbec. Jako diváci či účinkující jezdíme na divadelní přehlídky a dál se na nich vzděláváme. Poznáváme další lidi, které baví to, co nás. Divadlo doplňujeme o hudbu a výtvarné umění.

Být aktivním člověkem

Činnosti LDO učí aktivnímu životu. Naši absolventi vnímají umění jako součást svého bytí. Nemají potíže vyjádřit svůj názor, mají přirozené sebevědomí a zvýšenou sociální vnímavost. Často vyhledávají povolání v sociální sféře a hlásí se na školy umělecké a pedagogické. Často také zůstávají v amatérských divadelních souborech i v dospělosti.

Douška na závěr

Literárně-dramatický obor je součástí ZUŠ. Jeho posláním je tedy zaměřovat se na talentované děti. Proto lze také popsat rozdíl mezi dramatickým kroužkem např. při ZŠ nebo při kulturním středisku či domě dětí.

Povinností učitele LDO na ZUŠ je budovat technické dovednosti směřující k herectví. Používá metodické postupy dramatické výchovy, přirozeně rozvíjí osobnost a sociální vztahy žáků – je ale také tím, kdo dbá na „správné herecké vychování“ žáků.

Dramatické kroužky jsou velice důležité při budování sociálních vztahů a při rozvoji osobnosti dětí, ale nemusí tolik dbát na profesionalitu výuky. Prostřednictvím divadelních technik si děti hrají a poznávají svět.

V LDO ZUŠ je důraz opačný. Dramatické hry slouží k budování hereckých dovedností a profesních návyků.